Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 2. februára 2012*

„Dohovor o štatúte európskych škôl — Výklad a uplatnenie článku 12 ods. 4 písm. a) a článku 25 ods. 1 — Právo pridelených učiteľov na prístup k rovnakému postupu v zamestnaní a k rovnakému zvyšovaniu platov, aké požívajú vnútroštátni učitelia — Vylúčenie niektorých učiteľov pridelených Spojeným kráľovstvom do európskych škôl z prístupu k výhodnejším platovým triedam a iným dodatočným príplatkom priznaným vnútroštátnym učiteľom — Nezlučiteľnosť s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1“

Vo veci C-545/09,

ktorej predmetom je žaloba z 22. decembra 2009, podaná podľa článku 26 Dohovoru o štatúte európskych škôl,

Európska komisia, v zastúpení: J. Currall a B. Eggers, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

Spojenému kráľovstvu Veľkej Británie a Severného Írska, v zastúpení: H. Walker, splnomocnená zástupkyňa, a J. Coppel, barrister,

žalovanému,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory A. Tizzano, sudcovia A. Borg Barthet, M. Ilešič (spravodajca), J.-J. Kasel a M. Berger,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: K. Sztranc-Sławiczek, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. mája 2011,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 7. júla 2011,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

1 Európska komisia svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor určil jednak, že článok 12 ods. 4 písm. a) Dohovoru o štatúte európskych škôl z 21. júna 1994 (Ú. v. ES L 212, s. 3; Mim. vyd. 16/001, s. 16, ďalej len „dohovor“) sa má vykladať a uplatňovať tak, aby bol zabezpečený prístup učiteľov pridelených alebo vyslaných členským štátom počas ich pridelenia alebo vyslania k rovnakému postupu v zamestnaní a k zvyšovaniu platov, ako majú učitelia zamestnaní na území tohto členského štátu, a jednak, že s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1 dohovoru je nezlučiteľné, že niektorí učitelia počas svojho pridelenia alebo vyslania Spojeným kráľovstvom Veľkej Británie a Severného Írska nemajú prístup k výhodnejším platovým triedam (najmä tým, ktoré sú známe ako „threshold pay“, „excellent teacher system“ alebo „advanced skills teachers“), ďalším príplatkom (akými sú napríklad „teaching and learning responsibility payments“), ako ani k postupu v zamestnaní v rámci existujúcich platových tried, ktoré sa uplatňujú na učiteľov zamestnaných na štátnych školách v Anglicku a vo Walese.

Právny rámec

Dohovor a Služobný poriadok zamestnancov pridelených do európskych škôl

2 Európske školy boli založené na základe dvoch dokumentov: po prvé Štatútu európskych škôl, podpísaného v Luxemburgu 12. apríla 1957 (*Zbierka zmlúv Organizácie Spojených národov*, zväzok 443, s. 129), a po druhé Protokolu o založení európskych škôl s odkazom na štatút európskych škôl, podpísaného v Luxemburgu 13. apríla 1962 (*Zbierka zmlúv Organizácie Spojených národov*, zväzok 752, s. 267).

3 Tieto dokumenty boli nahradené dohovorom, ktorý nadobudol platnosť 1. októbra 2002 a predstavuje právny nástroj uplatňovaný v súčasnosti. Na rozdiel od pôvodných dokumentov, ktorých zmluvnými stranami boli iba členské štáty, dohovor uzavreli aj Európske spoločenstvá, ktoré boli na tento účel splnomocnené rozhodnutím Rady 94/557/ES, Euratom zo 17. júna 1994, ktorým sa Európske spoločenstvo a Európske spoločenstvo pre atómovú energiu splnomocňujú na podpísanie a uzavretie Dohovoru o štatúte Európskych škôl (Ú. v. ES L 212, s. 1; Mim. vyd. 16/001, s. 14).

4 Tretie odôvodnenie dohovoru stanovuje:

„berúc do úvahy, že systém Európskych škôl je jediný svojho druhu; berúc do úvahy, že predstavuje formu spolupráce medzi členskými štátmi navzájom a medzi členskými štátmi a Európskymi spoločenstvami, pričom plne uznáva zodpovednosť členských štátov za obsah vyučovania a usporiadanie ich vzdelávacieho systému ako aj za ich kultúrnu a jazykovú rôznorodosť“.

5 Článok 3 ods. 2 tohto dohovoru stanovuje:

„Vyučovanie zabezpečujú učitelia pridelení alebo vyslaní členskými štátmi v súlade s rozhodnutiami prijatými Najvyššou radou podľa postupu stanoveného v článku 12 ods. 4.“

6 Článok 12 ods. 4 písm. a) tohto dohovoru, ktorý je súčasťou hlavy II, nazvanej „Orgány škôl“, stanovuje:

„V správnych záležitostiach je Najvyššia Rada povinná:

…

4. a) každoročne na návrh rád inšpektorov určiť požiadavky na učiteľov vytvorením alebo zrušením pracovných miest. Zabezpečí spravodlivé rozdelenie funkcií medzi členskými štátmi. Spolu

s vládami sa uznáša na otázkach týkajúcich sa vyslania alebo dočasného preloženia učiteľov stredných škôl, učiteľov základných škôl a pedagogických poradcov školy. Zamestnanci si zachovajú právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi“.

7 Článok 25 toho istého dohovoru znie:

„Rozpočet škôl je financovaný z:

1. príspevkov členských štátov prostredníctvom priebežného vyplácania odmien prideleným alebo vyslaným učiteľom a prípadne prostredníctvom finančného príspevku, o ktorom jednomyseľne rozhodne Najvyššia rada;

2. príspevku Európskych spoločenstiev, ktorý je určený na pokrytie rozdielu medzi celkovým objemom výdavkov škôl a súčtom ostatných príjmov;

3. príspevkov od organizácií, ktoré nie sú organizáciami spoločenstva, s ktorými Najvyššia Rada uzatvorila dohodu;

4. vlastných príjmov škôl, najmä zo školného uloženého rodičom Najvyššou radou;

5. rôznych príjmov.

Dojednania, ktoré sa týkajú dostupnosti príspevkov z Európskych spoločenstiev, sa stanovia v osobitnej dohode medzi Najvyššou radou a Komisiou.“

8 Podľa článku 26 dohovoru „Súdny dvor Európskych spoločenstiev má výhradnú právomoc v sporoch medzi zmluvnými stranami týkajúcich sa výkladu a uplatňovania tohto dohovoru, ktoré nevyriešila Najvyššia Rada“.

9 Na základe článku 12 ods. 1 tohto dohovoru Najvyššia rada prijala Služobný poriadok zamestnancov pridelených do európskych škôl (ďalej len „služobný poriadok pridelených zamestnancov“), ktorý obsahuje aj ustanovenia o odmeňovaní a podmienkach zamestnávania učiteľov na európskych školách.

10 Článok 10 ods. 1 služobného poriadku pridelených zamestnancov vyžaduje, aby pridelení učitelia boli držiteľmi potrebných diplomov a spĺňali podmienky nevyhnutné na obsadenie rovnocenných funkcií v krajine svojho pôvodu. Kapitola III tohto poriadku nazvaná „Posúdenie“ obsahuje článok 30, ktorý v prvom odseku stanovuje, že „právomoc, efektívnosť a správanie v službe sú pre každého učiteľa a dozorného zamestnanca, ako aj pre zástupcov riaditeľov predmetom hodnotiacej správy vypracovanej riaditeľom a národným inšpektorom podľa pravidiel stanovených vo vykonávacom nariadení. V prípade rozdielnosti je rozhodujúca správa národného inšpektora“.

11 Podľa článku 49 tohto poriadku sa prideleným učiteľom vyplácajú jednak vnútroštátne platy od príslušných vnútroštátnych orgánov a jednak rozdiel medzi odmenou upravenou týmto poriadkom a protihodnotou vnútroštátnych platov znížených o povinné odvody na sociálne zabezpečenie, ktorý uhrádza európska škola (ďalej len „európsky príplatok“).

12 Podľa článku 72 ods. 1 služobného poriadku pridelených zamestnancov majú zamestnanci, ktorých služba sa skončí, pri odchode zo služby – za predpokladu, že zo služby odišli z iných dôvodov ako na základe disciplinárneho konania – nárok na vyplatenie odstupného úmerne k skutočnej dĺžke trvania služby až do maximálnej dĺžky deväť rokov. Výška tohto príspevku sa podľa článku 72 ods. 2 toho istého článku vypočítava na základe rozdielu medzi posledným základným európskym platom za 1,5 mesiaca, vynásobeným koeficientom stanoveným pre krajinu pôvodu, a posledným základným vnútroštátnym platom za 1,5 mesiaca za každý rok služby.

13 Služobný poriadok však neupravuje dôchodkový režim pre pridelených učiteľov, ktorí počas svojho pridelenia aj naďalej prispievajú do svojich vnútroštátnych dôchodkových systémov.

Režim uplatňujúci sa na učiteľov zamestnaných v Anglicku a vo Walese

14 V Spojenom kráľovstve je vzdelávanie decentralizované a delí sa na tri samostatné oblasti, konkrétne Anglicko a Wales, ktoré spoločne tvoria jednu oblasť, Severné Írsko a Škótsko. V každej z týchto oblastí sú rôzne pracovné podmienky.

15 Pokiaľ ide o oblasť pozostávajúcu z Anglicka a Walesu, ktorá je jedinou relevantnou oblasťou na účely prejednávanej veci, väčšina učiteľov je zamestnaná na jednej zo štátnych škôl („maintained schools“). Platové, ako aj pracovné podmienky týchto učiteľov stanovuje vyhláška príslušného ministra, a to dokument týkajúci sa odmeňovania a pracovných podmienok učiteľov („School Teachers Pay and Conditions Document“, ďalej len „STPCD“), ktorý je záväzný, pokiaľ ide o akúkoľvek pracovnú zmluvu uzavretú so štátnou školou.

16 Niektorí učitelia nie sú zamestnaní na štátnych školách, ale na iných typoch škôl, akými sú napríklad nezávislé samostatne hospodáriace verejné školy financované sponzormi („akadémie“), súkromné školy, európska škola v Culhame alebo školy zriadené zahraničnými vládami. Pokiaľ ide o tieto školy, pracovné podmienky stanovené v STPCD sú fakultatívnej povahy.

17 STPCD v znení z roku 2009 stanovuje platové triedy, ktoré majú tieto hlavné charakteristiky.

18 Pre učiteľov existuje základná platová trieda, ktorá má šesť stupňov. Hlavným kritériom postupu v tejto platovej triede je úroveň skúseností meraná v závislosti od počtu odpracovaných rokov. Ak sa neberú do úvahy výnimočné prípady s neuspokojivými výsledkami, postup v tejto platovej triede je automatický.

19 V roku 2000 sa v Anglicku a vo Walese uplatnilo všeobecné zvýšenie platov o 3 %. V rovnakom čase sa zaviedlo zvýšenie platov o 7 % na základe nového režimu nazvaného „threshold pay“, pričom učitelia museli na jeho získanie splniť určité podmienky.

20 Podľa tohto režimu môžu učitelia v Anglicku a vo Walese, ak dosiahnu najvyšší stupeň základnej platovej triedy, požiadať o prekročenie prahu do vyššej platovej triedy („post-threshold pay scale“). Učitelia, ktorí o takéto zaradenie požiadajú, musia spĺňať určité odborné štandardy, poskytnúť dôkazy o svojej kvalifikácii a požiadať o posúdenie svojich schopností, ktoré uskutočnia riaditelia škôl. Odborné štandardy, ktoré musia títo učitelia spĺňať, sa nachádzajú v dokumente nazvanom „Odborné štandardy pre učiteľov“ („Professional Standards for Teachers“). Len čo učiteľ prekročí prah do vyššej platovej triedy („post-threshold teacher“), postup v rámci tejto platovej triedy prestáva byť automatický, ale závisí od výsledkov ročnej hodnotiacej správy.

21 Čo sa týka štátnych škôl, STPCD tiež umožňuje vytváranie pracovných miest pre vynikajúcich učiteľov („excellent teachers“) a učiteľov s lepšími schopnosťami („advanced skills teachers“), pre ktorých sú vytvorené osobitné platové triedy, ako aj pracovných miest oprávňujúcich učiteľov na príplatky za zodpovednosť za vyučovanie a vzdelávanie („teaching and learning responsibility payments“). Učitelia nesmú súčasne zastávať viac ako jedno pracovné miesto.

22 Učitelia, ktorí chcú byť zaradení do „excellent teacher scheme“, musia byť zaradení do najvyššieho z troch stupňov „post-threshold pay scale“ aspoň počas dvoch rokov a musia mať osobitné odborné schopnosti, ako to stanovujú „Professional Standards for Teachers“. V tejto súvislosti však môžu požiadať o hodnotenie, ktoré vykonajú externí hodnotitelia, iba pokiaľ ide o voľné miesto „excellent teachers“ v ich škole. Popri bežných povinnostiach triednych učiteľov „excellent teachers“ pomáhajú iným učiteľom zlepšiť efektivitu a kvalitu svojej výučby.

23 Na to, aby sa uchádzači mohli uchádzať o pracovné miesto „advanced skills teacher“, nemusia nevyhnutne prekročiť „post-threshold pay scale“, avšak musia spĺňať „post threshold teacher standards“, ako aj osobitné odborné štandardy pre „advanced skills teachers“, ako to stanovujú „Professional Standards for Teachers“. V tejto súvislosti vykonávajú posúdenie externí hodnotitelia. Tieto pracovné miesta prinášajú ďalšie povinnosti, ktoré sa vykonávajú v prospech učiteľov iných škôl.

24 Napokon „teaching and learning responsibility payments“ sú dostupné všetkým triednym učiteľom bez ohľadu na to, či prekročili „post-threshold pay scale“. Tieto dodatočné príplatky sa poskytujú učiteľom, ktorí prebrali „trvalú dodatočnú zodpovednosť v kontexte štruktúry zamestnancov“ školy. Sú určené na odmenu za pomoc žiakom mimo triedy alebo za vedenie pri vypracúvaní študijných osnov či študijného programu.

Režim uplatňujúci sa na učiteľov vyslaných alebo pridelených Anglickom a Walesom do európskych škôl

25 Miesta Spojeného kráľovstva v európskych školách sú prístupné pre všetkých dostatočne kvalifikovaných učiteľov nezávisle od toho, či sú v okamihu svojho vyslania alebo pridelenia zamestnaní v štátnej alebo súkromnej škole, v škole nachádzajúcej sa mimo vnútroštátneho územia alebo nie sú vôbec zamestnancami vzdelávacieho zariadenia.

26 Učiteľom prideleným do európskych škôl Spojeným kráľovstvom sa nezachováva zmluvný vzťah s pôvodným zamestnávateľom, ale na účely pridelenia vstupujú do nového pracovného pomeru s „Department for Children, Schools and Families“ (Ministerstvo pre deti, vzdelávacie inštitúcie a rodiny, ďalej len „ministerstvo školstva“).

27 Táto pracovná zmluva pre učiteľov z Anglicka a Walesu stanovuje, že STPCD sa neuplatňuje na učiteľov na európskych školách. Napriek tomu stanovuje, že vnútroštátne platy mesačne vyplácané prideleným učiteľom sú stanovené v súlade so základnou platovou triedou stanovenou v STPCD a že majú nárok na každoročné zvyšovanie platov, ktoré sa dohodne na vnútroštátnej úrovni a vzťahuje sa naň STPCD. Ďalej sa v nej uvádza, že sa nebude vyplácať žiadne ďalšie zvýšenie vnútroštátnej odmeny a že počas pridelenia do európskej školy pridelený učiteľ nesmie požiadať o zaradenie do vyššej platovej triedy alebo o akýkoľvek ďalší príplatok či vyššie postavenie stanovené v STPCD. Pracovná zmluva napokon stanovuje, že zamestnanie v európskej škole zakladá nárok na dôchodok podľa dôchodkového systému učiteľov pre Anglicko a Wales a že príspevky do tohto systému sa vypočítavajú len na základe vnútroštátneho platu.

Konzultácie pred podaním žaloby

28 Z dôvodu veľkého počtu sťažností dotknutých učiteľov a v nadväznosti na parlamentné otázky sa Komisia od roku 2000 opakovane obrátila na príslušných ministrov školstva Spojeného kráľovstva, pričom poukazovala na nezlučiteľnosť rozhodnutia o zamietnutí prístupu britských učiteľov pridelených do európskych škôl k novým platovým triedam s dohovorom. Prvá výmena písomností v rokoch 2000 a 2001, ako aj druhá výmena v roku 2007 neumožnili vyriešenie sporu. Komisia preto žiadala, aby sa otázkou zaoberala Najvyššia rada na rokovaní 20. až 22. októbra 2008. Dňa 20. novembra 2008 sa uskutočnila videokonferencia medzi zástupcami Komisie a ministerstva školstva, ktorá však neviedla k urovnaniu sporu. Dňa 13. januára 2009 Komisia predložila Najvyššej rade poslednú žiadosť s cieľom vyriešiť situáciu a uviedla, že ak nedospeje k nijakému výsledku, bude nútená obrátiť sa na Súdny dvor.

29 Otázka výkladu článku 12 ods. 4 písm. a) a článku 25 ods. 1 dohovoru bola predmetom rokovania na zasadnutí Najvyššej rady, ktoré sa konalo 20. a 21. januára 2009. V nadväznosti na toto rokovanie rada dospela k záveru, že „nie je schopná vyriešiť tento spor a formálne vzala na vedomie zámer Komisie obrátiť sa na Súdny dvor so žalobou o výklad a uplatnenie proti Spojenému kráľovstvu na základe článku 26 dohovoru v spojení s článkami 10 a 39 Zmluvy“.

30 Za týchto okolností Komisia podala túto žalobu.

O žalobe

31 Komisia sa svojou žalobou domáha, aby Súdny dvor rozhodol podľa článku 26 dohovoru na jednej strane o výklade článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety tohto dohovoru a na druhej strane o tom, či Spojené kráľovstvo, pokiaľ ide osobitne o učiteľov pridelených Anglickom a Walesom do európskych škôl, toto ustanovenie správne uplatňuje a plní si tak povinnosti, ktoré mu vyplývajú z toho ustanovenia, ako aj z článku 25 ods. 1 toho istého dohovoru.

O výklade článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru

Argumentácia účastníkov konania

32 Komisia sa domnieva, že posledná veta článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby si pridelení učitelia zachovali právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi. Tento dohovor z tohto dôvodu a v tomto ohľade priznáva právo prideleným učiteľom.

33 Tento výklad potvrdzuje jasné a bezpodmienečné znenie, ako aj kontext a cieľ tohto ustanovenia, ktorým je zabezpečiť, aby učitelia neboli znevýhodnení v dôsledku ich pridelenia.

34 Komisia okrem toho tvrdí, že výraz „postup“ sa má vykladať samostatne a vzťahuje sa na rôzne vnútroštátne systémy odmeňovania uplatniteľné na učiteľov v prípade ich pridelenia. Široký dosah tohto výrazu potvrdzuje aj analýza rôznych jazykových verzií.

35 Spojené kráľovstvo sa naopak domnieva, že článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru je adresovaný iba Najvyššej rade, a teda členským štátom neukladá nijaké povinnosti.

36 Tento výklad je potvrdený na jednej strane znením tohto ustanovenia, keďže toto ustanovenie je súčasťou hlavy II dohovoru nazvanej „Orgány škôl“, v rámci ktorej nijaké ustanovenie neukladá povinnosti členským štátom, a na druhej strane odkazom v článku 3 ods. 2 dohovoru na jeho článok 12.

37 Podľa Spojeného kráľovstva je cieľom článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru uložiť Najvyššej rade, aby pri vykonávaní svojich správnych funkcií dodržiavala vnútroštátne predpisy, pokiaľ ide o postup v zamestnaní a dôchodkové nároky. Nemalo by totiž veľký zmysel domnievať sa, že by dohovor ukladal členským štátom povinnosť dodržiavať vlastnú právnu úpravu.

38 Okrem toho by bolo v rozpore s článkom 165 ods. 1 ZFEÚ, ktorý chráni autonómiu členských štátov pri usporiadaní svojho vzdelávacieho systému, ak by dohovor ukladal členským štátom povinnosť priznať učiteľom vyslaným alebo prideleným do európskych škôl práva, na ktoré by sa nemohli odvolávať na základe vnútroštátnej právnej úpravy.

39 Okrem toho tento členský štát tvrdí, že v jeho chápaní, všeobecne prijatom v Spojenom kráľovstve, výraz „postup“ označuje výlučne povýšenie učiteľa na vyššie administratívne miesto, kde je väčšia zodpovednosť v rámci štruktúry škôl, akými sú napríklad riaditeľ školy alebo zástupca riaditeľa školy („head teacher“ alebo „deputy head teacher“). Pokiaľ ide o výraz „právo na postup zaručené“ vnútroštátnymi predpismi, Spojené kráľovstvo v podstate obhajuje tézu, podľa ktorej sa majú tieto výrazy vykladať doslovne a striktne. Postup, ktorý nie je automaticky priznaný na základe odpracovaných rokov, ale o ktorý musí požiadať učiteľ a prizná sa mu, len ak splní určitý počet kritérií, teda nepredstavuje právo zaručené vnútroštátnymi predpismi.

Posúdenie Súdnym dvorom

40 Spor medzi Komisiou a Spojeným kráľovstvom o výklad článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru sa v podstate týka dvoch otázok, a to po prvé, či toto ustanovenie ukladá povinnosť členským štátom, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, a po druhé, aký dosah treba priznať formulácii „právo na postup zaručené“ vnútroštátnymi predpismi.

41 Pokiaľ ide o prvú z týchto dvoch otázok, treba najskôr pripomenúť, že článok 12 ods. 4 písm. a) dohovoru stanovuje, že v správnych záležitostiach je Najvyššia rada povinná každoročne na návrh rád inšpektorov určiť požiadavky na učiteľov vytvorením alebo zrušením pracovných miest. Zabezpečí spravodlivé rozdelenie funkcií medzi členskými štátmi. Spolu s vládami sa uznáša na otázkach týkajúcich sa vyslania alebo dočasného preloženia učiteľov na stredných a základných školách a pedagogických poradcov školy. Zamestnanci si zachovajú právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi.

42 Zo znenia tohto ustanovenia teda vyplýva, že zatiaľ čo prvé tri vety tohto ustanovenia ukladajú povinnosti Najvyššej rade, ktoré musia byť prípadne vykonané v spolupráci s vládami, jeho posledná veta je formulovaná neutrálne – konštatuje právo učiteľov na zachovanie si práva na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi bez špecifikácie, kto má zachovanie týchto práv zabezpečiť.

43 Je zrejmé, že toto právo by nemohlo byť zachované, ak by členské štáty, ktoré sú zmluvnou stranou tohto dohovoru, mohli upraviť svoje vnútroštátne predpisy a ustanovenia upravujúce vyslanie alebo pridelenie svojich učiteľov do európskej školy spôsobom, ktorý by ich zbavil práv počas obdobia vyslania alebo pridelenia.

44 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky učiteľov vyslaných alebo pridelených do európskych škôl sú v celom rozsahu upravené príslušnými vnútroštátnymi predpismi, a preto Najvyššia rada nemôže zabezpečiť zachovanie týchto práv, ak takéto zachovanie neumožňujú. Okrem toho, hoci je Najvyššia rada nepochybne povinná dodržiavať tieto predpisy, nič to nemení na skutočnosti, že na jednej strane ich uplatnenie na uvedených učiteľov nevyžaduje nijakú intervenciu zo strany tejto rady a na druhej strane je ťažko predstaviteľné, že by táto rada vzhľadom na svoje právomoci obmedzené a striktne ohraničené dohovorom mohla zasiahnuť do práva na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky, ktoré týmto učiteľom priznáva ich vnútroštátna právna úprava.

45 Za týchto podmienok treba konštatovať, že výklad navrhovaný Spojeným kráľovstvom, podľa ktorého je článok 12 ods. 4 písm. a) posledná veta dohovoru adresovaný iba Najvyššej rade s cieľom uložiť jej povinnosť dodržiavať vnútroštátne predpisy, pokiaľ ide o postup v zamestnaní a dôchodkové nároky, by toto ustanovenie zbavil akéhokoľvek potrebného účinku.

46 Z toho vyplýva, že na rozdiel od tvrdenia Spojeného kráľovstva sa toto ustanovenie má vykladať v tom zmysle, že obsahuje aj pre členské štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, povinnosť zabezpečiť, aby si pridelení učitelia počas obdobia vyslania alebo pridelenia do európskych škôl zachovali právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky, ktoré im zaručujú ich vnútroštátne predpisy.

47 Toto konštatovanie nevyvracia ani skutočnosť, že článok 12 dohovoru je súčasťou hlavy II nazvanej „Orgány škôl“ a že vymenúva povinnosti Najvyššej rady v správnej oblasti, ani odkaz v článku 3 ods. 2 dohovoru na uvedený článok 12.

48 Hoci je totiž nepochybné, že tento článok 12 hlavne uvádza povinnosti Najvyššej rady, treba tiež uviesť, že sa v odseku 4 písm. a) predposlednej vete týka aj „vlád“ a posledná veta tohto ustanovenia nie je, ako sa konštatovalo v bode 47 tohto rozsudku, formulovaná ako zodpovednosť Najvyššej rady, ale ako bezpodmienečné právo učiteľov vyslaných alebo pridelených do európskych škôl.

49 Okrem toho umiestnenie tejto poslednej vety je vysvetlené historickými dôvodmi a vnútorným vzťahom, ktorý existuje medzi predmetom tejto a predchádzajúcej vety. V Štatúte európskych škôl uvedenom v bode 2 tohto rozsudku v znení z 12. apríla 1957 totiž boli tieto vety spojené a článok 12 ods. 3 tohto štatútu vtedy stanovoval, že Najvyššia rada riešila „s vládami otázky týkajúce sa vyslania alebo pridelenia učiteľov stredných škôl, učiteľov základných škôl a dozorcov škôl tak, aby si zachovali právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi a požívali výhody priznané úradníkom ich kategórie v zahraničí“. Z tohto skoršieho znenia štatútu jasne vyplýva, že Najvyššia rada a vlády mali spoločne dbať na riešenie otázok spojených s vyslaním a pridelením tak, aby zabezpečili, že učitelia nebudú znevýhodnení z dôvodu ich pridelenia alebo vyslania do európskej školy. Aj keď dohovor v súčasnom znení viac posilňuje ochranu učiteľov tým, že im priznáva výslovné a bezpodmienečné právo, vôbec nemá v úmysle oslobodiť vlády od ich povinnosti v tomto ohľade.

50 V rozpore s tým, čo zrejme navrhuje Spojené kráľovstvo, táto povinnosť okrem toho nie je bezpredmetná z dôvodu, že členské štáty musia dodržiavať vlastnú právnu úpravu. Z predchádzajúcich bodov totiž vyplýva, že zodpovednosť členských štátov, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, za uskutočnenie cieľa uvedeného v jeho článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vete zahŕňa nielen povinnosť dodržiavať vnútroštátnu právnu úpravu v oblasti práv na postup v zamestnaní a dôchodkových nárokov, ale aj povinnosť zabezpečiť, že táto právna úprava bude vypracovaná tak, aby nevylúčila učiteľov vyslaných alebo pridelených do európskych škôl.

51 Takáto povinnosť navyše nie je nezlučiteľná s článkom 165 ZFEÚ. Na jednej strane sa obmedzenie právomoci Európskej únie v oblasti vzdelávania upravené v tomto článku netýka dohovoru, keďže tento dohovor nie je odvodeným aktom prijatým orgánmi Únie, ale nástrojom medzinárodného práva uzavretým medzi členskými štátmi a Európskymi spoločenstvami. Na druhej strane v rozsahu, v akom tretie odôvodnenie dohovoru tiež uvádza, že tento systém spolupráce svojho druhu medzi členskými štátmi a Európskymi spoločenstvami uznáva zodpovednosť členských štátov za usporiadanie ich vzdelávacieho systému, treba konštatovať, že táto zodpovednosť nie je nijako dotknutá povinnosťou členských štátov neznevýhodňovať učiteľov vyslaných alebo pridelených do európskych škôl, pokiaľ ide o právo na postup v zamestnaní a dôchodkové nároky.

52 Čo sa týka druhej výkladovej otázky, v ktorej sa účastníci konania rozchádzajú a ktorá sa týka dosahu formulácie „právo na postup zaručené“ vnútroštátnymi predpismi, nachádzajúcej sa v článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vete dohovoru, treba uviesť, že tento dosah, a teda ochrana priznaná týmto ustanovením učiteľom vyslaným alebo prideleným do európskych škôl, sa nemôže odlišovať v závislosti od miesta ich pôvodu a že táto formulácia si v dôsledku toho vyžaduje autonómny výklad.

53 Takýto výklad musí najmä umožniť účinné dosiahnutie cieľa stanoveného týmto ustanovením, a preto musí zabezpečiť, aby učitelia neboli z dôvodu ich vyslania alebo pridelenia do európskej školy znevýhodnení v oblasti postupu v zamestnaní a dôchodkových nárokov.

54 Pokiaľ ide konkrétnejšie o výraz „postup“, treba konštatovať, že vzhľadom na tento cieľ ho nemožno vykladať zužujúco, ako to navrhuje Spojené kráľovstvo. Ako zdôraznil generálny advokát v bodoch 45 a 46 návrhov, tento výraz sa totiž týka nielen prístupu učiteľa k pracovným miestam na vyššej pracovnej pozícii v rámci hierarchie školy, ktoré prinášajú väčšiu zodpovednosť, akým je napríklad riaditeľ školy, ale aj akéhokoľvek postupu v zamestnaní. Obsahuje tiež prístup k vyššej platovej triede v rámci jedného zamestnania, čo zahŕňa uplatnenie vyššieho platového ohodnotenia bez toho, aby to prinieslo zmenu názvu pracovnej pozície alebo vyššiu zodpovednosť.

55 Rovnako, na rozdiel od toho, čo zrejme navrhuje Spojené kráľovstvo, z formulácie „právo na postup zaručené“ vnútroštátnymi predpismi nemožno vyvodiť, že sú zásadne dotknuté iba situácie, v ktorých vnútroštátna právna úprava upravuje automatické povýšenie spojené s odpracovanými rokmi. Ako uviedol generálny advokát v bodoch 53 až 55 návrhov, zo znenia a z účelu článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru vyplýva, že toto ustanovenie má zachovať v prospech učiteľov vyslaných alebo pridelených do európskych škôl všetky práva týkajúce sa povýšenia v zamestnaní, tak ako sú upravené

v príslušných vnútroštátnych právnych úpravách, nezávisle od formy, akú majú tieto práva. V závislosti od obsahu práv uznaných týmito právnymi úpravami môžu mať formu automatického práva na povýšenie alebo iba práva zúčastniť sa na konaniach umožňujúcich postúpiť v zamestnaní. Tieto práva však nemôžu mať užší dosah ako tie, ktoré by týmto učiteľom patrili, ak by zostali na pracovnom mieste v školskom zariadení členského štátu ich pôvodu.

56 Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 12 ods. 4 písm. a) posledná veta dohovoru sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom, ktoré sú zmluvnou stranou tohto dohovoru, ukladá povinnosť dbať na to, aby mali učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl počas obdobia pridelenia alebo vyslania rovnaké práva na postup v zamestnaní a na dôchodkové nároky, ako sú práva uplatňujúce sa na vnútroštátnych učiteľov podľa právnej úpravy členského štátu ich pôvodu.

O uplatnení článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety a článku 25 ods. 1 dohovoru Spojeným kráľovstvom

Argumentácia účastníkov konania

57 Komisia sa domnieva, že skutočnosť, že pracovná zmluva povinne uzavretá učiteľmi z Anglicka a Walesu s ministrom školstva na účely ich pridelenia do európskych škôl zmrazuje plat týchto učiteľov na úroveň existujúcej triedy na celé obdobie pridelenia a bráni im tak postúpiť do jednej z vyšších platových tried alebo získať „teaching and learning responsibility payments“ upravené v STPCD, je nezlučiteľná s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 ods. 1 dohovoru.

58 Po prvé potenciálni uchádzači sú počas obdobia svojho pridelenia znevýhodnení nemožnosťou zúčastniť sa na hodnotení, ktoré by im umožnilo získať „post-threshold pay scale“. Z tohto dôvodu sa po návrate z pridelenia do Spojeného kráľovstva môžu uchádzať iba o miesto zodpovedajúce základnej platovej triede, čo obmedzuje škálu prístupných miest.

59 Po druhé nemožnosť domáhať sa akéhokoľvek príplatku alebo povýšenia počas pridelenia v dĺžke deviatich rokov značne znižuje plat, z ktorého sa vychádza pri výpočte dôchodkových nárokov, a teda aj výšku budúceho starobného dôchodku.

60 Komisia okrem toho tvrdí, že toto vylúčenie má za následok značnú finančnú stratu pre rozpočet Únie, keďže ten musí znášať väčší rozdiel medzi nižším vnútroštátnym platom a platom harmonizovaným podľa služobného poriadku pridelených zamestnancov.

61 Na základe približného výpočtu sa domnieva, že rozpočet Únie musel v roku 2008 len vo vzťahu k 194 prideleným učiteľom z Anglicka a Walesu znášať dodatočné náklady okolo 720 000 eur. Tieto náklady vyplývajú z väčšieho rozdielu, ktorý musel byť zaplatený podľa článku 49 ods. 2 písm. b) služobného poriadku pridelených zamestnancov a v dôsledku toho podľa článku 25 ods. 2 dohovoru. Na základe tohto výpočtu sa možno rozumne domnievať, že nemožnosť učiteľov pridelených z Anglicka a Walesu získať „post-threshold pay scale“ sama osebe spôsobuje ročné dodatočné náklady pre rozpočet Únie medzi 500 000 a 1 000 000 eur.

62 Komisia zdôrazňuje, že netvrdí, že učitelia pridelení z Anglicka a Walesu musia mať automaticky prístup k vyšším platovým triedam upraveným pre „post-threshold teacher“, „advanced teacher“ a „excellent teacher“ a postupovať na nich rovnako alebo tiež získať „teaching and learning responsibility payments“. Svoj návrh obmedzuje na to, aby títo učitelia mali právo na platový postup za rovnakých podmienok ako ktorýkoľvek iný učiteľ zamestnaný v Spojenom kráľovstve, a teda aby sa najmä mohli zúčastniť na hodnotiacich konaniach upravených pre prístup k týmto triedam.

63 Z podrobnej analýzy rôznych pracovných noriem a úloh, ktoré sa uplatňujú na tieto triedy a príplatky, podľa Komisie vyplýva, že učitelia pridelení do európskych škôl často plnia úlohy, ktoré sú v zásade spôsobilé umožniť im prístup k uvedeným platovým triedam alebo získať uvedené príplatky.

64 Komisia sa domnieva, že Spojené kráľovstvo nemôže poukazovať na údajné technické ťažnosti na účely odôvodnenia nedodržania povinností vyplývajúcich z dohovoru. Navyše spochybňuje skutočnosť, že takéto ťažnosti skutočne existujú alebo že nemôžu byť vyriešené vďaka úsiliu primeranému dotknutým záujmom.

65 Pokiaľ ide po prvé o organizáciu posúdení pridelených učiteľov, predovšetkým sa domnieva, že posúdenie s cieľom získať „post-threshold pay scale“ vykonávajú riaditelia jednotlivých škôl a že na prvý pohľad neexistuje nijaký dôvod, ktorý by bránil zvereniu tejto úlohy riaditeľovi európskej školy. Ďalej možno predpokladať aj iné možnosti. Spojené kráľovstvo mohlo poslať inšpektorov, ktorí by kontrolovali posúdenie vykonávané riaditeľmi európskych škôl, alebo externých posudzovateľov, ktorí by posúdenie vykonávali sami, alebo si tiež zvoliť kombináciu týchto možností. Nakoniec nič nebránilo hodnotiteľom národnej agentúry uskutočňujúcej hodnotenia národných kandidátov na miesta „advanced skills teachers“ a „excellent teachers“ dostaviť sa do európskych škôl, keďže už vykonávali posúdenia v školách ministerstva obrany v Nemecku a v iných krajinách mimo Spojeného kráľovstva.

66 Pokiaľ ide po druhé o tvrdenie Spojeného kráľovstva založené na tom, že prístup k vyšším platovým triedam podlieha vytvoreniu pracovných miest, Komisia tvrdí, že to nie je prípad prístupu k „post-threshold pay scale“, ktorej zavedenie v podstate predstavuje skryté všeobecné zvýšenie platov. Pokiaľ ide o prístup k iným vyšším platovým triedam, ide o vytvorenie miesta v rozpočtovom zmysle. Spojenému kráľovstvu teda nič nebráni, aby ministerstvu školstva priznalo primeraný počet miest „advanced skills teachers“ a „excellent teachers“ pre pridelených učiteľov.

67 Spojené kráľovstvo vyvracia tvrdenie, že jeho politika vo vzťahu k prideleným učiteľom je v rozpore s článkom 12 ods. 4 písm. a) a článkom 25 dohovoru.

68 Spojené kráľovstvo sa domnieva, že žaloba Komisie je založená na nesprávnom pochopení pracovného postavenia pridelených učiteľov a povahy dodatočných príplatkov upravených v STPCD. V tomto ohľade tento členský štát najmä zdôrazňuje, že učitelia pridelení z Anglicka a Walesu neboli predtým nevyhnutne zamestnaní v rámci štátnej školy a v dôsledku toho sa na nich pred ich pridelením nemuseli vzťahovať STPCD. STPCD teda nepredstavuje „vnútroštátny predpis“ v zmysle článku 12 dohovoru.

69 Učitelia pridelení z Anglicka a Walesu okrem toho po vlastnom uvážení opustili svoje predchádzajúce miesto, aby obsadili nové miesto v európskej škole na základe novej pracovnej zmluvy uzavretej s ministerstvom školstva. Práve táto zmluva spresňuje, že pridelený zamestnanec nemôže požiadať o priznanie vyššej platovej triedy a o dodatočné príplatky uvedené v STPCD. Títo učitelia si tak dobrovoľne zvolili miesto, na ktoré sa STPCD neuplatňuje.

70 Spojené kráľovstvo okrem toho tvrdí, že dodatočné príplatky upravené v STPCD nie sú „zaručené“ vnútroštátnou právnou úpravou a nepredstavujú „práva“ na povýšenie v zmysle článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru. Tieto príplatky sa totiž nepriznávajú automaticky na základe odpracovaných rokov, ale sa o ne musí požiadať a priznávajú sa podľa určitých kritérií. Navyše „teaching and learning responsibility payments“ a režimy „advanced skills teachers“ a „excellent teachers“ sú prístupné iba v rozsahu, v akom škola v tomto ohľade rozhodne o vytvorení miest. Okrem toho dodatočné príplatky nepredstavujú „právo na postup“ v zmysle tohto článku, keďže učitelia, ktorým sa prizná takáto odmena, si zachovávajú postavenie „učiteľa“ a nepostupujú na vyššie pracovné miesto.

71 Spojené kráľovstvo sa domnieva, že ak by pridelení učitelia mali mať právo na dodatočné príplatky bez toho, aby boli povinní zabezpečovať zodpovednosti, ktoré sú s nimi spojené, vytvorilo by to diskrimináciu vo vzťahu k vnútroštátnym učiteľom. Spojené kráľovstvo najmä spochybňuje, že pridelení učitelia spĺňajú kritériá umožňujúce získanie dodatočných príplatkov. Neexistuje tak skutočná ekvivalencia medzi situáciou európskych učiteľov a situáciou učiteľov štátnych škôl Spojeného kráľovstva.

72 Takáto diskriminácia vyplýva tiež zo skutočnosti, že kontrola pracovnej výkonnosti učiteľov európskych škôl nie je taká presná a prísna ako mechanizmus kontroly upravený na vnútroštátnej úrovni. Riešenie navrhované Komisiou, že túto kontrolu budú vykonávať inšpektori vyslaní Spojeným kráľovstvom do európskych škôl, v tejto súvislosti nestačí na zabezpečenie ekvivalencie.

73 Nakoniec, pokiaľ ide o článok 25 dohovoru, Spojené kráľovstvo tvrdí, že aj za predpokladu, že by sa jeho výklad článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety tohto dohovoru ukázal ako nesprávny, nevyplýva z toho strata pre rozpočet Únie. Nepochybne je možné, že niektorí z učiteľov pridelených z Anglicka a Walesu alebo vyslaných do európskych škôl nadobudnú právo na dodatočný príplatok v budúcnosti, ak predložia vhodnú žiadosť a ak sa jej vyhovie. Keďže však priznanie tohto práva závisí od individuálneho posúdenia každého učiteľa, v súčasnosti sa ho nikto z týchto učiteľov nemôže dovolávať. V dôsledku toho si Spojené kráľovstvo až doposiaľ plní povinnosť zaplatiť celú sumu odmeny, na ktorú majú títo učitelia právo.

Posúdenie Súdnym dvorom

74 Komisia Spojenému kráľovstvu v podstate vytýka, že nedbalo na to, aby si učitelia vyslaní alebo pridelení Anglickom a Walesom do európskych škôl zachovali právo na postup a dôchodkové nároky zaručené ich vnútroštátnymi predpismi v súlade s článkom 12 ods. 4 písm. a) poslednou vetou dohovoru, a v dôsledku toho v rozpore s článkom 25 ods. 1 toho istého dohovoru nezachovalo odmeny platené týmto učiteľom.

75 Na účely posúdenia dôvodnosti tejto výhrady treba najskôr určiť, či STPCD predstavuje pre týchto učiteľov vnútroštátny predpis v zmysle článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety tohto dohovoru.

76 V tomto ohľade treba konštatovať, že hoci sú členské štáty, ktoré sú zmluvnou stranou dohovoru, ako to pripomína tretie odôvodnenie dohovoru, plne zodpovedné za usporiadanie svojho vzdelávacieho systému, nemôžu sa odvolávať na jeho osobitnosti, aby sa zbavili povinností vyplývajúcich z tohto dohovoru a aby zbavili učiteľov, ktorých vysielajú alebo prideľujú do európskych škôl, ochrany upravenej článkom 12 ods. 4 písm. a) poslednou vetou uvedeného dohovoru.

77 Práve takýto by bol dôsledok argumentácie obraňovanej Spojeným kráľovstvom, podľa ktorej STPCD pre učiteľov z Anglicka a Walesu nepredstavuje vnútroštátny predpis v zmysle tohto ustanovenia. Podľa tejto argumentácie by totiž pre tento členský štát vzhľadom na osobitosti jeho vzdelávacieho systému jednoducho neexistoval nijaký vnútroštátny predpis.

78 Navyše treba zdôrazniť, že STPCD je záväzný pre všetky štátne školy v Anglicku a vo Walese a že väčšina učiteľov pracujúcich v tejto oblasti je skutočne zamestnaná takouto školou, ale tiež okolnosť, že aj medzi neštátnymi školami podstatná časť v celom rozsahu alebo čiastočne uplatňuje STPCD. Komisia v tejto súvislosti uviedla, bez toho, aby to Spojené kráľovstvo v tomto bode spochybnilo, že neštátne školy, ktoré uplatňujú STPCD iba čiastočne, používajú podmienky upravené v tomto dokumente ako minimum s doplnením dodatočných výhod a že STPCD sa v skutočnosti uplatňuje na 90 % všetkých učiteľov zamestnaných v tomto členskom štáte.

79 Okrem toho typizovaná pracovná zmluva, ktorú učitelia vyslaní alebo pridelení Anglickom a Walesom do európskych škôl podpisujú s ministerstvom školstva na účely tohto vyslania alebo pridelenia, stanovuje, že vnútroštátne platy vyplácané mesačne týmto učiteľom sú stanovené v súlade s platovou triedou stanovenou v STPCD a že majú nárok na každoročné zvyšovanie platov uplatniteľné podľa STPCD, ktoré sa dohodne na vnútroštátnej úrovni. Je teda nepochybné, že aj pre týchto učiteľov sú pracovné podmienky čiastočne upravené v STPCD a že táto zmluva vylučuje jeho uplatnenie iba selektívne, a najmä pokiaľ ide o výhodu vyššej platovej triedy a dodatočného príplatku.

80 Je nutné konštatovať, že za týchto podmienok predstavuje STPCD pre učiteľov z Anglicka a Walesu vnútroštátny predpis v zmysle článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru.

81 Pokiaľ ide o tvrdenie Spojeného kráľovstva, podľa ktorého nemôže byť nútené priznať práva na postup upravené v STPCD všetkým učiteľom, ktorých vyšle alebo pridelí do európskych škôl, keďže pred vyslaním alebo pridelením bola v rámci štátnej školy v Anglicku alebo vo Walese zamestnaná iba časť z nich, treba uviesť, že Komisia v tejto žalobe žiada, aby sa tieto práva upravené v STPCD uplatňovali nie na všetkých učiteľov vyslaných alebo pridelených týmto členským štátom, ale iba na tých, ktorí pochádzajú z Anglicka a Walesu. V dôsledku toho okolnosť, že STPCD sa neuplatňuje najmä na učiteľov zamestnaných v Škótsku, na túto žalobu nemá vplyv.

82 Okrem toho, keďže nielen štátne školy v Anglicku alebo vo Walese, ale aj veľká časť neštátnych škôl v celom rozsahu alebo čiastočne uplatňuje STPCD, možno predpokladať, že medzi učiteľmi z Anglicka a Walesu vyslanými alebo pridelenými do európskych škôl väčšina z nich požívala podmienky upravené v STPCD pred ich vyslaním alebo pridelením. Aj keby sa malo ukázať, že časť učiteľov nepodliehala STPCD na základe skutočnosti, že boli predtým zamestnaní buď v neštátnej škole fakultatívne neuplatňujúcej STPCD, alebo neboli zamestnaní v nijakej inej škole, táto okolnosť v každom prípade nemôže odôvodniť, aby Spojené kráľovstvo podľa typizovanej zmluvy, ktorú musia učitelia podpísať na účely ich vyslania alebo pridelenia do európskych škôl, vylúčilo uplatnenie niektorých výhod upravených v STPCD pre všetkých učiteľov z Anglicka a Walesu.

83 Navyše v rozpore s tým, čo tvrdí Spojené kráľovstvo, toto vylúčenie nie je odôvodnené jednoducho skutočnosťou, že títo učitelia podpíšu túto zmluvu dobrovoľne a s úplnou znalosťou veci. Hoci je totiž nepochybne pravda, že títo učitelia nie sú vôbec nútení požiadať o vyslanie alebo pridelenie do európskej školy a môžu poznať podmienky novej pracovnej zmluvy, nič to nemení na skutočnosti, že uvedení učitelia nemajú inú voľbu ako súhlasiť s podpísaním tejto zmluvy, ktorej podmienky sú im uložené ministerstvom školstva. Pokiaľ sa nemá článok 12 ods. 4 písm. a) posledná veta dohovoru zbaviť potrebného účinku, nemožno platne tvrdiť, že za takýchto okolností učitelia po vlastnom uvážení upustili od uvedených výhod upravených v STPCD a od práva, ktoré im toto ustanovenie dohovoru priznáva.

84 Pokiaľ ďalej ide o otázku, či prístup k výhodnejším platovým triedam, akými sú „post-threshold pay scale“, ako aj triedy uplatňujúce sa na „excellent teachers“ a na „advanced skills teachers“, a prístup k iným dodatočným príplatkom, akými sú „teaching and learning responsibility payments“, upraveným v STPCD, predstavujú práva na postup v zmysle tohto ustanovenia, treba pripomenúť, že v bodoch 54 a 55 tohto rozsudku sa už konštatovalo, že takýmito právami sú aj tie práva, ktoré majú za následok uplatnenie výhodnejšej odmeny bez toho, aby bola táto odmena spojená s priznaním inej pracovnej pozície učiteľovi, ako aj tie, ktoré nie sú priznané automaticky v závislosti od odpracovaných rokov, ale ktoré vyžadujú účasť na konaniach a splnenie niektorých kritérií.

85 Z toho vyplýva, že tvrdenia Spojeného kráľovstva založené na skutočnosti, že učitelia, na ktorých sa uplatňujú tieto triedy a príplatky, si zachovávajú miesto a museli sa podrobiť takýmto konaniam, musia byť vyvrátené. Okrem toho Komisia netvrdí, že učitelia vyslaní alebo pridelení Anglickom a Walesom musia byť automaticky zaradení do týchto tried a získať tieto príplatky, ale že k nim musia mať prístup za tých istých podmienok, ako sa uplatňujú na učiteľov z Anglicka a Walesu podliehajúcich STPCD.

86 V rozsahu, v akom Spojené kráľovstvo tvrdí, že vyslaní alebo pridelení učitelia v zásade nemôžu spĺňať kritériá pracovnej výkonnosti, na základe ktorých sa priznáva prístup k týmto triedam, ako aj dodatočné zodpovednosti spojené s uplatnením niektorých z týchto tried a príplatkov, treba uviesť, že Komisia vykonala podrobnú analýzu týchto kritérií a zodpovedností, pričom prijateľne vysvetlila, že veľký počet týchto učiteľov spĺňa tieto kritériá a v rámci európskych škôl nesie rovnocennú zodpovednosť.

87 Táto analýza a tieto vysvetlenia nie sú spochybnené jednotlivými tvrdeniami Spojeného kráľovstva, podľa ktorých v podstate neexistuje skutočná ekvivalencia medzi situáciou učiteľov európskych škôl a situáciou učiteľov štátnych škôl. Takéto tvrdenie totiž naráža na článok 10 služobného poriadku pridelených zamestnancov, ktorý vyžaduje, aby vyslaní alebo pridelení učitelia mali tituly a spĺňali podmienky nevyhnutné na obsadenie rovnocenných funkcií v krajine svojho pôvodu. Okrem toho, keďže uvedené tvrdenia Spojeného kráľovstva sú založené na koncepcii, podľa ktorej tieto kritériá a zodpovednosť zo svojej podstaty nemôžu byť týmito učiteľmi splnené vzhľadom na to, že európske školy nefungujú rovnako ako štátne školy v Anglicku a vo Walese, porušujú osobitné postavenie a charakter *sui generis* európskych škôl.

88 Na rozdiel od toho, čo tvrdí Spojené kráľovstvo, prístup učiteľov vyslaných alebo pridelených Anglickom a Walesom do európskych škôl k uvedeným platovým triedam a dodatočným príplatkom nespôsobuje ani diskrimináciu na škodu učiteľov štátnych škôl z dôvodu, že je nemožné zabezpečiť kontroly výkonnosti týchto učiteľov tak presne a prísne ako v prípade učiteľov na vnútroštátnej úrovni. Ako totiž uviedol generálny advokát v bodoch 87 až 90 návrhov, toto tvrdenie je neopodstatnené, keďže na zabezpečenie takýchto kontrol existujú celkom vhodné riešenia. Spojené kráľovstvo navyše neuviedlo dôvody, pre ktoré sa domnieva, že rôzne možnosti navrhované v tejto súvislosti Komisiou neumožňujú dosiahnuť uspokojujúci výsledok, ale obmedzilo sa na tvrdenie, že vyslanie vnútroštátnych inšpektorov do európskych škôl nie je postačujúce.

89 Spojené kráľovstvo tiež tvrdí, že mnohí učitelia štátnych škôl v Anglicku a vo Walese nemajú nárok na platové triedy upravené pre „excellent teachers“ a „advanced skills teachers“ alebo „teaching and learning responsibility payments“ z dôvodu, že v ich školách sa nezriadili nijaké alebo len veľmi málo miest umožňujúcich prístup k týmto triedam a príplatkom. Táto okolnosť napriek tomu neodôvodňuje vylúčenie všetkých učiteľov z Anglicka a Walesu vyslaných alebo pridelených do európskych škôl z výhody týchto tried a príplatkov.

90 Okrem toho v rámci odpovede na žiadosť Komisie prideliť európskym školám počet takýchto miest primeraný počtu existujúcemu v Anglicku a vo Walese Spojené kráľovstvo nespochybnilo, že takéto pridelenie miest je skutočne možné, ale vyhlásilo, že počet učiteľov zastávajúcich miesta pridelených do európskych škôl by bol veľmi malý či dokonca nulový a že by bolo za týchto podmienok ťažké určiť európske školy, ktoré by mali tieto miesta efektívne využívať. Takéto praktické ťažkosti pri rozdeľovaní miest umožňujúcich prístup k uvedeným triedam a príplatkom však nemôžu odôvodniť úplné zamietnutie vyslania týchto učiteľov zastávajúcich miesta do európskych škôl. Okrem toho je nepochybné, že podľa článku 12 ods. 4 písm. a) predposlednej vety dohovoru mohlo Spojené kráľovstvo požiadať Najvyššiu radu o pomoc pri riešení týchto ťažkostí najmä s cieľom identifikovať v rámci európskych škôl miesta určené pre „excellent teachers“ a „advanced skills teachers“.

91 Z vyššie uvedeného vyplýva, že prístup k výhodnejším platovým triedam, akými sú „post-threshold pay scale“, ako aj triedy uplatňujúce sa na „excellent teachers“ a na „advanced skills teachers“, a prístup k iným dodatočným príplatkom, akými sú „teaching and learning responsibility payments“, upraveným v STPCD, predstavuje právo na postup v zmysle článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru, na ktorého dodržiavanie musí Spojené kráľovstvo dbať v prospech učiteľov vyslaných alebo pridelených Anglickom a Walesom do európskych škôl. Okrem toho, keďže prístup k týmto triedam a príplatkom má priamy vplyv na výšku starobného dôchodku, ktorého sa títo učitelia budú môcť domáhať, predstavuje tiež právo na dôchodok zaručené ich vnútroštátnymi predpismi v zmysle tohto ustanovenia.

92 Nakoniec, pokiaľ ide o otázku, či Spojené kráľovstvo správne uplatňuje článok 25 ods. 1 dohovoru, treba pripomenúť, že toto ustanovenie ukladá členským štátom povinnosť prispievať do rozpočtu európskych škôl prostredníctvom zachovania odmien platených učiteľom, ktorých prideľujú alebo vysielajú do týchto škôl. Podľa odseku 2 toho istého článku v spojení s článkom 49 služobného poriadku pridelených zamestnancov Únia do tohto rozpočtu prispieva formou platby európskeho príplatku. V tomto ohľade Komisia bez toho, aby to Spojené kráľovstvo v tomto bode skutočne vyvrátilo, predložila číselné údaje

jasne preukazujúce, že zmrazenie odmien učiteľov z Anglicka a Walesu vyslaných alebo pridelených do európskych škôl malo za následok, že Únia musela týmto učiteľom zaplatiť vyšší európsky príplatok, čo spôsobilo zvýšenie ročného príspevku Únie do rozpočtu týchto škôl.

93 Toto konštatovanie najmä nie je spochybnené ani tvrdením Spojeného kráľovstva, že prístup k vyšším platovým triedam a dodatočným príplatkom závisí od individuálneho posúdenia každého učiteľa, ktoré sa ešte nevykonalo v prípade učiteľov z Anglicka a Walesu vyslaných alebo pridelených do európskych škôl. Toto tvrdenie totiž zjavne nezohľadňuje skutočnosť, že na jednej strane takéto posúdenia sa nevykonali práve z dôvodu systematického vylúčenia týchto učiteľov z uvedených tried a príplatkov a na druhej strane možno rozumne predpokladať, že ak by k takémuto vylúčeniu nedošlo, niektorí z týchto učiteľov by už v skutočnosti postúpili do týchto tried či získali príplatky.

94 Z toho vyplýva, že v rozsahu, v akom by správny výklad a správne uplatnenie článku 12 ods. 4 písm. a) poslednej vety dohovoru Spojeným kráľovstvom viedli k vyššiemu príspevku tohto členského štátu do rozpočtu európskych škôl, existuje medzi porušením tohto článku 12 ods. 4 písm. a) dohovoru a povinnosťou členských štátov podľa článku 25 ods. 1 tohto dohovoru prinajmenšom nepriamy vzťah, ktorý navyše Spojené kráľovstvo nespochybnilo. V dôsledku toho Spojené kráľovstvo tým, že uvedeným učiteľom zabránilo uchádzať sa o jednu z vyšších platových tried alebo získať „teaching and learning responsibility payments“, porušilo aj článok 25 ods. 1 dohovoru.

95 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti treba konštatovať, že Spojené kráľovstvo tým, že vylúčilo učiteľov z Anglicka a Walesu vyslaných alebo pridelených do európskych škôl počas obdobia vyslania alebo pridelenia z prístupu k výhodnejším platovým triedam, najmä k triedam označeným ako „threshold pay“, „excellent teacher system“ alebo „advanced skills teachers“, a z prístupu k iným dodatočným príplatkom, akými sú „teaching and learning responsibility payments“, upraveným v STPCD, nesprávne uplatnilo článok 12 ods. 4 písm. a) a článok 25 ods. 1 dohovoru.

O trovách

96 Na základe článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Spojené kráľovstvo na náhradu trov konania a Spojené kráľovstvo vo svojich dôvodoch nemalo úspech, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Článok 12 ods. 4 písm. a) posledná veta Dohovoru o štatúte európskych škôl z 21. júna 1994 sa má vykladať v tom zmysle, že členským štátom, ktoré sú zmluvnou stranou tohto dohovoru, ukladá povinnosť dbať na to, aby mali učitelia pridelení alebo vyslaní do európskych škôl počas obdobia pridelenia alebo vyslania rovnaké práva na postup v zamestnaní a na dôchodkové nároky, ako sú práva uplatňujúce sa na vnútroštátnych učiteľov podľa právnej úpravy členského štátu ich pôvodu.**

2. **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska tým, že učiteľov z Anglicka a Walesu vyslaných alebo pridelených do európskych škôl vylúčilo počas obdobia vyslania alebo pridelenia z prístupu k výhodnejším platovým triedam, najmä k triedam označeným ako „threshold pay“, „excellent teacher system“ alebo „advanced skills teachers“, a z prístupu k iným dodatočným príplatkom, akými sú „teaching and learning responsibility payments“, upraveným v „School Teachers Pay and Conditions Document“, nesprávne uplatnilo článok 12 ods. 4 písm. a) a článok 25 ods. 1 tohto dohovoru.**

3. **Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy